

Dr. ELENA SIMONA MAGDALINA

**CLIMA ȘI CALITATEA AERULUI
DIN CULOARUL SUBCARPATIC AL
BISTRIȚEI**

**Editura „Alma Mater“
Universitatea Bacău, 2004**

CUPRINS

PREFAȚĂ	7
INTRODUCERE.....	12

PARTEA I INDIVIDUALITATEA GEOGRAFICĂ A CULOARULUI SUBCARPATIC AL BISTRITEI

1. CULOARUL BISTRITEI ÎN LITERATURA DE SPECIALITATE	13
2. AȘEZARE GEOGRAFICĂ ȘI LIMITE	14
3. SCURTĂ CARACTERIZARE GEOGRAFICĂ	16
3.1. ASPECTE GEOLOGICE ȘI GEOMORFOLOGICE	16
3.2. ASPECTE HIDROGEOGRAFICE ȘI HIDROLOGICE	20
3.3. VEGETAȚIA, FAUNA, SOLURILE	24
3.4. MANIFESTĂRI ALE IMPACTULUI ANTROPIC	25

PARTEA A II-A CARACTERIZARE CLIMATICĂ

1. POZIȚIA GEOGRAFICĂ A STAȚIILOR ȘI PUNCTELOR DE OBSERVAȚII METEOROLOGICE	27
2. METODE ȘI MIJLOACE DE CERCETARE	28
2.1. PERIOADA DE OBSERVAȚIE	28
2.2. METODE DE PRELUCRARE A DATELOR STATISTICE	28
2.3. METODE DE CERCETARE	29
3. FACTORII GENETICI AI CLIMEI	30
3.1. ASUPRA NOȚIUNII DE FACTORI GENETICI AI CLIMEI.....	30
3.2. RADIȚIA SOLARĂ	32
3.2.1. Radiația solară directă (S)	
3.2.2. Radiația solară difuză (D)	
3.2.3. Radiația solară globală (Q)	
3.2.4. Fluxul luminos	
3.2.5. Radiația reflectată (R)	
3.2.6. Radiația efectivă (R_e)	
3.2.7. Bilanțul radiativ (B)	
3.3. CIRCULAȚIA GENERALĂ A ATMOSFEREI	37
3.3.1. Circulația vestică	
3.3.2. Circulația polară	
3.3.3. Circulația tropicală	
3.3.4. Circulația de blocare	
3.3.5. Principalii centri barici	
3.3.6. Influența catenelor montane europene asupra circulației atmosferei din Culoarul Bistriței	
3.4. CARACTERISTICILE STRUCTURII SUPRAFETEI ACTIVE.....	42
3.4.1. Rolul reliefului	
3.4.2. Rolul covorului vegetal	
3.4.3. Rolul suprafețelor nisipoase	

3.4.4. Rolul substratului litologic și al solurilor	
3.4.5. Rolul bazinelor de apă	
4. CARACTERISTICI ALE PRINCIPALELOR ELEMENTE CLIMATICE	52
4.1. TEMPERATURA AERULUI	52
4.1.1. Temperatura medie anuală	
4.1.2. Temperatura medie a lunii ianuarie	
4.1.3. Temperatura medie a lunii iulie	
4.1.4. Amplitudinea de temperatură medie anuală	
4.1.5. Temperaturile orare	
4.1.6. Temperaturile extreme absolute	
4.1.7. Data medie de trecere a temperaturii aerului prin diferite praguri termice; durata intervalelor respective și suma temperaturilor medii zilnice realizate	
4.1.8. Numărul mediu de zile cu diferite caracteristici termice	
4.2. UMEZEALA AERULUI	62
4.2.1. Umezeala relativă a aerului	
4.2.2. Deficitul de saturație	
4.3. PRECIPITAȚIILE ATMOSFERICE	64
4.3.1. Cantitățile medii anuale	
4.3.2. Cantitățile lunare de precipitații	
4.3.3. Cantitățile semestriale de precipitații	
4.3.4. Cantitățile maxime de precipitații în 24 ore	
4.3.5. Numărul mediu de zile cu cantități de precipitații ≥ 0.1 mm	
4.3.6. Numărul mediu de zile lunar și anual cu diferite tipuri de precipitații	
4.4. VÂNTUL	74
4.4.1. Frecvența (%)	
4.4.2. Viteza (m/s)	
4.5. RISCURILE CLIMATICE DE IARNĂ	78
4.5.1. Înghețul	
4.5.2. Inversiunile de temperatură	
4.5.3. Bruma	
4.5.4. Chiciura, poleiul și depunerile de gheață pe conductorii aerieni	
4.5.5. Burnița, lapovița, ninsoarea	
4.5.6. Viscolul, stratul de zăpadă	
4.5.7. Ceța	
4.6. RISCURILE CLIMATICE DE VARĂ	95
4.6.1. Grindina	
4.6.2. Orajele	
4.7. RISCURILE CLIMATICE POSIBILE ÎN TOT ANUL	97
4.7.1. Fenomene de uscăciune și secetă	
4.7.2. Vânturile locale	

P A R T E A A III - A
POLUAREA AERULUI

5. METODOLOGIA STUDIERII POLUĂRII AERULUI	100
5.1. PROBLEME GENERALE ALE POLUĂRII AERULUI.....	100
5.2. TERMINOLOGIE	102
5.3. SCURT ISTORIC AL ACTIVITĂȚII DE SUPRAVEGHERE.A CALITĂȚII AERULUI ÎN ROMÂNIA	104
5.4. SCURTE REFERINȚE BIBLIOGRAFICE	105
5.5. REȚEAUA DE PUNCTE DE CONTROL A CALITĂȚII AERULUI.....	107
5.6. NORMATIVELE ÎN VIGOARE PRIVIND CONTROLUL POLUĂRII AERULUI	108
5.7. METODE ȘI TEHNICI DE PRELEVARE, OBTINERE ȘI PRELUCRARE A DATELOR	110
5.7.1. Determinarea acidității apei de ploaie	
5.7.2. Determinarea contaminării radioactive a aerului	
5.7.3. Calcul de dispersie a poluanților	
5.7.4. Metode grafice de ilustrare a poluării aerului	
6. SURSE ȘI TIPURI DE POLUANȚI	115
6.1. SURSE NATURALE	115
6.2. SURSE ARTIFICIALE	116
6.2.1. Platforma Săvinești - Roznov	
6.2.1.1. Amplasare în teritoriu	
6.2.1.2. Profilul platformei industriale	
6.2.1.3. Noxe chimice determinante care alcătuiesc	
un fond de poluare zonală	
6.2.2. Platforma Piatra Neamț	
6.2.2.1. Amplasare în teritoriu și profil industrial	
6.2.2.2. Noxe atmosferice care alcătuiesc un fond	
de poluare zonală	
6.2.3. Influența altor platforme industriale asupra calității	
aerului în Culoarul subcarpatic al Bistriței	
7. INFLUENȚA FACTORILOR CLIMATICI ÎN PROPAGAREA ȘI DISPERSIA NOXELOR ATMOSFERICE	125
7.1. REACȚII CHIMICE ÎN ATMOSFERĂ, PROCESE FIZICE, TIMP DE REZISTENȚĂ A NOXELOR	125
7.2. CONDIȚII CLIMATICE ȘI METEOROLOGICE CARE INFLUENȚEAZĂ STAGNAREA POLUANȚILOR.....	128
7.2.1. Rolul inversiunilor de temperatură	
7.2.2. Rolul calmului atmosferic	
7.2.3. Rolul umezelii aerului	
7.2.4. Rolul nebulozității	
7.2.5. Rolul ceții și aerului cețos	
7.2.6. Rolul precipitațiilor	
7.3. FACTORII CLIMATICI CARE INFLUENȚEAZĂ DISPERSIA POLUANȚILOR	140

7.3.1. Rolul convecției	
7.3.2. Rolul vântului	
7.3.3. Rolul precipitațiilor atmosferice	
7.3.3.1. <i>Analiza pH-ului și a altor caracteristici fizico-chimice ale precipitațiilor atmosferice</i>	
8. CALITATEA AERULUI ȘI MĂSURI DE PROTECȚIE A ATMOSFEREI	151
8.1. POLUAREA ATMOSFERICĂ ZONALĂ CU NOXE CHIMICE DETERMINANTE ÎN CULOARUL SUBCARPATIC AL BISTRITELI	151
8.1.1. În perioada 1986-1994	
8.1.2. În perioada 1995-1997	
8.2. IMPLICAȚII SOCIAL - ECONOMICE ALE FENOMENULUI DE POLUARE ATMOSFERICĂ	164
8.2.1. Implicații de ordin social	
8.2.1.1. <i>Asupra stării de sănătate a populației</i>	
8.2.1.2. <i>Asupra peisajului</i>	
8.2.2. Implicații de ordin economic	
8.2.2.1. <i>Asupra capacității de muncă a personalului angajat în activități economice</i>	
8.2.2.2. <i>Asupra construcțiilor civile și industriale</i>	
8.2.2.3. <i>În sectorul agricol</i>	
8.3. MĂSURI DE PROTECȚIE A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR	171
8.3.1. Măsuri luate în mediul industrial	
8.3.2. Măsuri în mediul urban	
9. CONCLUZII GENERALE	178
BIBLIOGRAFIE	189